

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

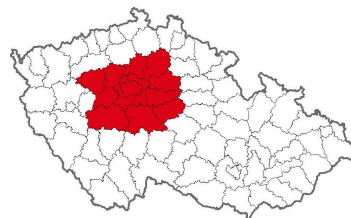
Praha 21.3.2011
čj. SRS 025730/2011

Oblastní odbor SRS
Ztracená 1099/10
161 00, Praha 6

Zpráva č. 1 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 1.1.–20.3.2011

1. Počasí

Na počátku ledna se denní teploty pohybovaly pod bodem mrazu, místy vystoupily až k $+1\text{ }^{\circ}\text{C}$. Následně došlo k oteplení a postupnému odtávání sněhu. Obleva vrcholila v polovině ledna, kdy docházelo i k dešťovým přeháňkám. Od 19.1. se zásadně změnil ráz počasí. Teploty se opět dostaly pod bod mrazu. Pokles teplot byl doprovázen intenzivními sněhovými přeháňkami. Od počátku února (4.2.) nastalo oteplení a odtávání sněhové pokrývky. Teploty dosahovaly až k $+10\text{ }^{\circ}\text{C}$. Změna nastala okolo poloviny února, kdy napadl na většině území nový sníh a teploty se dostaly pod bod mrazu. Nejnižší ranní teploty dne 24.2. atakovaly $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Ke konci měsíce sníh na většině sledovaného území roztál. Na počátku března se ranní minima pohybovala mezi $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, odpolední mezi 3 až $5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Po 10. březnu začaly ranní teploty stoupat, pohybovaly se mezi -2 až $+2\text{ }^{\circ}\text{C}$, odpolední maxima 10 až $14\text{ }^{\circ}\text{C}$. Od 18.3. na většině území vydatné dešťové přeháňky. Místy napršelo až 40 mm .

Ve sledovaném období docházelo ke střídání mrazivých a mírnějších období. Kritickým obdobím se stal konec února, kdy byl zaznamenán silný mráz, v nižších oblastech místy bez sněhové pokrývky.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na polích ustala veškerá činnost, pozemky pod značnou, dlouhotrvající sněhovou přikrývkou, zamrzlé. Vegetační klid. První zemědělské práce byly zahájeny po oschnutí ornice ve druhé dekádě března. Vydatné deštivé počasí dne 18.3. přerušilo práce, které se v současnosti opět rozjíždějí.

OBILNINY

Některé porosty pšenic jsou po zimě silně zdecimované, spodní listy jsou odumřelé, zelený je většinou jen vnitřní list, další dva listy mají odumřelé špičky. V místech s dlouhotrvající sněhovou pokrývkou či pokrytím ledem došlo k částečnému nebo úplnému zničení rostlin.

Porosty ozimého ječmene jsou všeobecně silně prožloutlé, spodní listy zcela odumřelé, zelený je maximálně jeden prostřední list. V současné době všechny porosty regenerují.

PŠENICE OZIMÁ (RF 11–25 BBCH)

Lokálně silné výskyty **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** byly pozorovány na jihu okresu Kladno. Nejvíce jsou poškozeny porosty ve vyšší vývojové fázi (RF 23-25), kdy je lokálně napadeno až 50% rostlin. Jde převážně o porosty, které byly pod trvalou sněhovou přikrývkou.

První výskyty **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** byly zjištěny lokálně na Kladensku.

Lokálně střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly sledovány na okrajích pozemků, na mezích a příkopech okolo cest na okrese Kladno na Vransku 150 ha, na Zlonicku 180 ha, dále na okrese Mladá Boleslav na Chotětovsku 80ha. Na okrese Beroun byl střední výskyt na Lochovicku. Na okrese Kolín byl pozorován lokálně střední až plošný výskyt v katastrech Cerhenice, Červený Hrádek, Chotouchov, Chrástany, Jelčany, Kořenice, Křečhoř, Plaňany, Pučery, Ratboř a Štítary, Velim, na okrese Kutná Hora v katastrech Bykán, Lomec, Křesetice a Poličany. Zpráva o výskytu a nebezpečí poškození porostů byla předána 18.3. zemědělcům na okresech Kolín a Kutná Hora. V současnosti probíhá ochrana.

JEČMEN OZIMÝ (RF 21–25 BBCH)

První výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byly sledovány dne 15.3. na Berounsku (Chyňava).

Lokálně silné výskyty **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** byly pozorovány na jihu okresu Kladno. Lokálně napadeno až 80% rostlin.

Na Příbramsku pozorovány dne 14.3. první slabé výskyty **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** v katastru Vlenice.

OLEJNINY

Rovněž řepka je po zimě zdecimovaná. Neporušená a zelená jsou jen srdéčka rostlin. Spodní listy jsou vybělené od mrazu a odumřelé. Hlavně porosty s rostlinami se slabým kořenovým systémem jsou velice řídké, mezerovité a poškozené po zimním období. V současné době všechny porosty regenerují.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 14–19 BBCH)

Poškození mrazem je patrné plošně u všech porostů na Mladoboleslavsku. Po deštích, které spadly koncem období dochází k rychlé regeneraci porostů. Na Berounsku v oblasti Hostomic a Mořiny se zvažuje zaorání cca 130 ha řepky ozimé.

Pozorovány první výskyty **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** na Kladensku.

Dne 14.3. zaznamenán první slabý výskyt **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus quadridens*)** v katastru Suchdol u Kutné Hory a dne 18.3. v katastru Plužná na Mladoboleslavsku.

První slabý výskyt **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** zjištěn dne 14.3. v katastru Suchdol u Kutné Hory.

Lokálně střední až silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** evidován na severu okresu Kladno na Slánsku, Velvarsku, Vransku a Zlonicku, dále na okrese Mladá Boleslav na Chotětovsku, na okrese Kolín v katastrech Cerhenice, Červený Hrádek, Chotouchov, Chrástany, Jelčany, Kořenice, Křečhoř, Plaňany, Pučery, Ratboř, Štítary

a Velim a na okrese Kutná Hora v katastrech Bykán, Křesetice, Lomec a Poličany. Na okresech Beroun a Příbram zjištěna pouze malá ohniska. Probíhá cílená ochrana.

Pozorování hrabošů se provádí v porostech ozimů o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Lokálně jsou porosty poškozené i od prasete divokého (*Sus scrofa*) na okrese Beroun (na Chyňavsku a Hýskovsku).

PASTVINY, LOUKY, TTP

Lokálně byly zjištěny střední až silné výskyty hraboše polního (*Microtus arvalis*) na okrese Kolín v katastrech Cerhenice, Červený Hrádek, Chotouchov, Chrástany, Jelčany, Kořenice, Křečhoř, Plaňany, Pučery, Štítary a Velim. Na okrese Kutná Hora v katastrech Bykáň, Lomec, Křesetice a Poličany. Na okrese Beroun v katastrech Lhotka u Berouna, Hýskov a Chyňava.

OVOCNÉ DŘEVINY

Po zimě začíná vegetační období.

Jádroviny

JABLOŇ (RF 00-01 BBCH)

Na sledovaných lokalitách (intenzivní sady, soukromé zahrádky, silniční stromořadí) byly nalezeny ve slabém výskytu vajíčka mery jabloňové (*Cacopsylla mali*), svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*), mšice jabloňové (*Aphis pomi*) a štítky s vajíčky štítenky čárkovité (*Mytilococcus ulmi*).

Velké škody okusem kůry způsobil v ovocné školce Klášter-Hradiště zajíc polní (*Lepus europaeus*).

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan